

OBDOBÍ RENESANCE (15. - 16. století)

6. Umění renesance

Určitě by se přinejmenším slušelo zastavit se u renesance jako u doby určitého umění, vždyť mnohým se pod tímto pojmem jako první vybaví právě určitý typ kultury.

Jak jsme si už řekli, lidé v renesanci chtěli už navždy zapomenout na dobu středověku a už se k ní nikdy nevraceli. Svou inspiraci hledali naopak v dobách antiky. Opět ožil kult anatomie proporcí lidského těla a my ho opět můžeme zahlédnout např. na sochách slavného Michalangela Buonarottiho (mramorová socha židovského krále Davida). Něco podobného bychom hledali i na výtvorech jeho kolegy Donatella.

Význam člověka jako „Pána veškerého tvorstva“ můžeme najít i v malbách. Nejznámějším malířem je určitě Leonardo da Vinci, který se neproslavil pouze svou Monou Lisou, ale také například jako úžasný vojenský konstruktér a jeden z prvních, koho zajímala lidská snaha dostat se do vzduchu a plachtit. Leonardo si také liboval v kresbě lidských kostí, šlach či svaloviny. A to už nám připomíná, že i když mluvíme o umění, musíme mít neustále na zřeteli, že renesance je dobou počínající vědy (i když má ještě dost často různý okultní podtext - viz. rudolfínská alchymie a astrologie).

Jestli vám zde chybí ještě jedna „želva NINJA“, pak znovu připomínám Raffaela, malíře Sixtinské kaple, která má sice náboženskou tematiku (což v humanistickém pojetí není tak časté), ale zase na druhou stranu jsou tyto všechny postavy z biblických scén, které byste v Sixtinské kapli mohli nalézt, pojaty dost renesančně. Opět vyniká jejich propracované tělo a často jsou až nápadně podobné antickým postavám různých polyteistických bůžků. Možná víte, že celá výstavba Sixtinské kaple byla dost nákladným podnikem, a tak právě z toho důvodu se v té samé době objevuje v Německu (v okolí města Wittenberg) jeden z výběrčích tzv. „odpuštěk“, aby na tuto akci vydělával těžké peníze. Právě toho si všiml jeden německý profesor (a bývalý mnich v jedné osobě) Martin Luther a rozčílil se do takové míry, že se zapsalo Německo svou vlnou reformace do dějin celého světa. Ale o tom už byla řeč.

Pravdou také je, že se v době renesance přestávaly stavět kostely. Proč také, je jich celkem dost a navíc je to pouze zbytečné utrácení. Ti opravdoví křesťané se beztak chtěli scházet na obyčejnější půdě a stačilo jim, když se spíš Bible zase začne brát vážně bez těch všelijakých serepetiček a pentliček.

V renesanci vznikala spíš šlechtická sídla, ona si totiž šlechta právě v době renesance vybojovala vcelku pěknou pozici. Obyvatele měst sice jejich život silně nudil a také je docela štvalo, že má šlechta stále nějaké výsady, většinou to však s těmito královskými dvořany prohrávali. A tak si zmíníme renesanční zámky, paláce a vily s omítaným zdívkem, obloukovou klenbou, sdruženými okny a obloukovitými podloubími, kterým se říkalo „arkády“:

Abychom měšťany úplně nezahanbili, patriciát si zase budoval drahé měšťanské domy a s nově vybudovaným městem se na scéně objevuje také radnice (tedy původní název zněl „rychta“, ale to už víme).

Protože ani renesance nebylo období bez válek, v tom si myslím je tato etapa srovnatelná se středověkem, vznikaly zde vcelku ve velké míře také pevnosti. Asi snad uhodnete, před kterým východním národem se Evropané začínají třást.